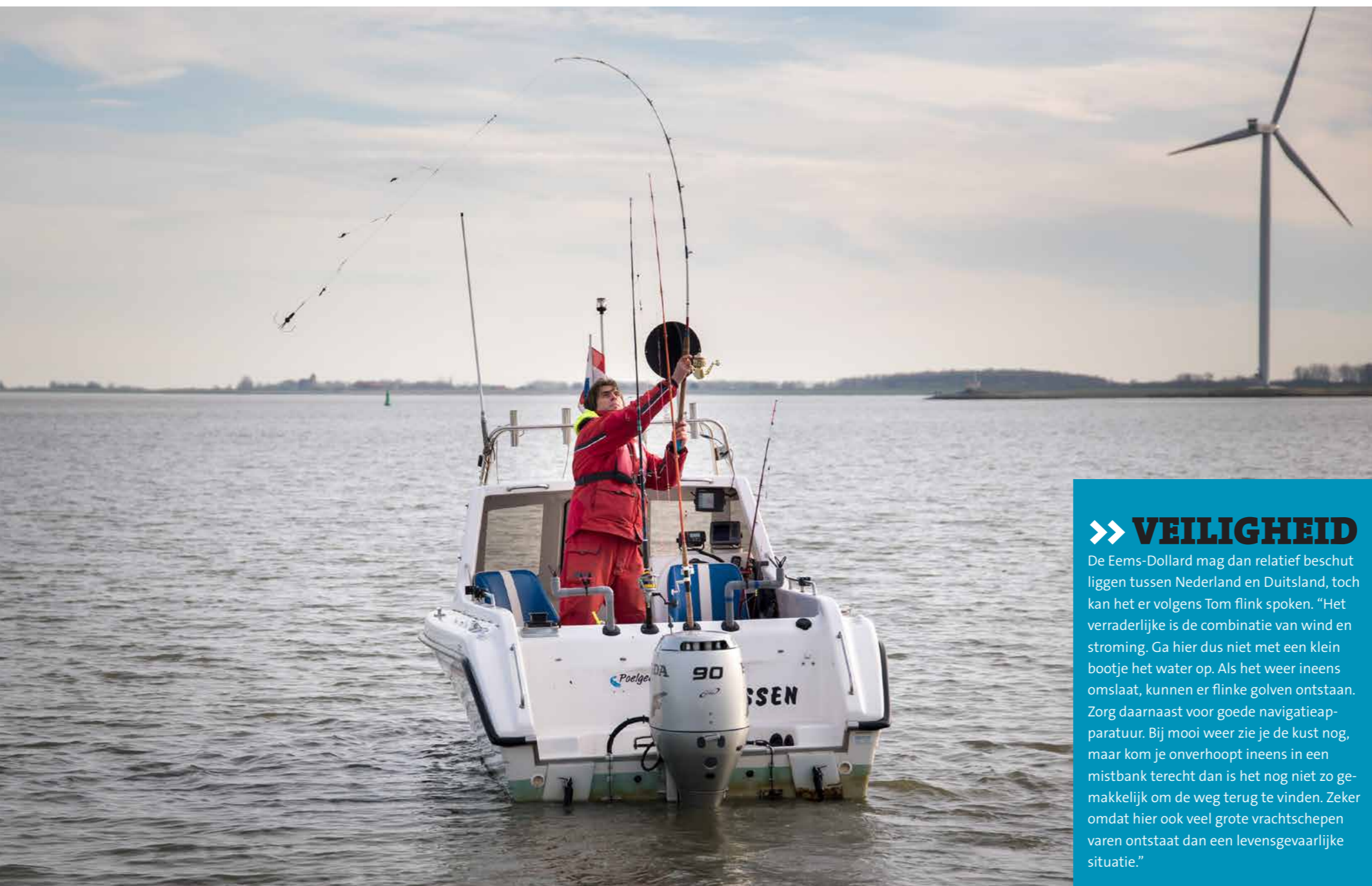


UPTIDE IN HET HOGE NOORDEN

De Eems-Dollard behoort tot een van de populairste zeevisplekken van Noord-Nederland. Tom van der Meer vist al tien jaar vanaf zijn kajuitbootje in dit unieke gebied waar zoet en zout water elkaar ontmoeten. Hij neemt ons mee voor een dagje uptide vissen op wijting.

TEKST: JUSTIN BURGGRAAF > FOTOGRAFIE: THOMAS BOELAARS





De harde stroming in de Eems maakt dat uptide vissen hier de aangewezen techniek is

>> **VEILIGHEID**

De Eems-Dollard mag dan relatief beschut liggen tussen Nederland en Duitsland, toch kan het er volgens Tom flink spoken. "Het verraderlijke is de combinatie van wind en stroming. Ga hier dus niet met een klein bootje het water op. Als het weer ineens omslaat, kunnen er flinke golven ontstaan. Zorg daarnaast voor goede navigatieapparatuur. Bij mooi weer zie je de kust nog, maar kom je onverhoopt ineens in een mistbank terecht dan is het nog niet zo gemakkelijk om de weg terug te vinden. Zeker omdat hier ook veel grote vrachtschepen varen ontstaat dan een levensgevaarlijke situatie."



Terwijl de eerste zonnestrallen boven de horizon uitprikken, zetten we vanuit de haven van hengelsportvereniging 'De Eemsvissers' in Delfzijl koers richting de Eems. Dat doen we voorzichtig en met beleid, want eind januari ligt de zoute havenmondung nog vol met ijsschotsen. "De vrieskou van afgelopen weken heeft veel vis naar dieper water gedreven", zegt Tom in een decor van zware industrie en windmolens. "Mijn verwachting is dat we vooral wijting zullen vangen, en misschien een enkele platvis tijdens de kentering van het tij."

GEEN MILLIMETERWERK

Eenmaal op de Eems varen we met een flink gangetje landinwaarts richting de Dollard. Links van ons zien we de Duitse kust, rechts de voor dit gebied kenmerkende slikplaten. Ergens tussen de vaargeul en de oever gaat

het anker te water. "Wat stekken betreft is de visserij hier vrij eenvoudig", zegt Tom terwijl hij zijn haken van verse pieren voorziet. "Richting de kant heb je ondiepe platen en de vaargeul is vrijwel overal even diep. Daarom anker ik bijna altijd rond het talud, zodat ik met meerdere hengels op verschillende dieptes kan vissen." Toch is de stekkeuze geen millimeterwerk. "Dit is het smalste stuk van de Eems, dus het stroomt hier altijd hard. De vis raast als het ware over de bodem. Als ze er zitten, dan komen ze toch wel langs je aas."

STRAK TEGEN DE BODEM

De harde stroming zorgt er bovendien voor dat je hier het best uptide kunt vissen. "De eerste hengel gooi ik zo'n dertig meter schuin voor de boot stroomopwaarts in. Je laat het zaakje met open molenbeugel naar de bodem zakken en daarna blijf je lijn geven totdat je ziet dat die in een hoek van ongeveer 90 graden achter de

boot uitkomt." De paternoster van de tweede hengel gooit hij op een meter of twintig voor de boot in. Ook hier laat hij de molenbeugel open en de stroming zijn werk doen zodat de lijn uiteindelijk achter de boot uitkomt. "Zo worden beide paternosters strak tegen de bodem gedrukt. Belangrijk is dat je ver genoeg ingooit, want anders gaat je werpgewicht rollen en je onderlijn zweven. Dan vang je geen vis, aangezien die alleen strak tegen de bodem aast."

TROEBEL WATER

Het water is hier opvallend troebel, maar Tom verzekert ons dat het groenbruine water zelfs nu nog relatief helder is. "Met afgaand tij is het nog veel erger. Vul je dan een emmertje met zeewater en laat je dit even bezinken, dan ligt er een hele laag slib op de bodem." Het steeds troebeler worden van de riviermondung heeft te maken met de veranderingen bovenstrooms in de

Eems. "Dat komt voornamelijk door de kanalisering van de rivier: er zijn geen uiterwaarden meer zodat het slib zich nergens kan ophopen en de stroming dit meevoert. Zichtjagers als zeebaars en zeeforel kom je hier dus nauwelijks tegen." Dat is zonde, want dit is de enige plek in het waddengebied waar zoet en zout water zonder barrières in elkaar overlopen. "Gelukkig zijn er inmiddels plannen opgesteld om de waterkwaliteit van dit Natura 2000-gebied te verbeteren."

SCHELPENBANKJES

Het water mag dan momenteel relatief helder zijn, de hengeltoppen hebben nog geen enkel teken van leven laten zien. Tom stelt daarom voor om te verkassen naar een plek waar enkele schelpenbankjes liggen. "De stroom gaat er zo uit, dus wie weet vinden we bij die structuren wat actieve platvis of wijting." De hengels binnenhalen en in je eentje het anker lichten is een >>

'WIJTING KNABBELT VAAK EERST WAT AAN HET AAS, DUS WACHT ALTIJD NOG EVEN MET BINNENDRAAIEN'

hele operatie, dus daarom verkast Tom hooguit één of twee keer op een visdag. Hij houdt zijn aas liever zoveel mogelijk in het water. "Hoe meer je verkast, hoe minder effectieve vistijd je hebt. Vaak zie je dat boten gaan zoeken als het taai is. Naar mijn mening verlies je dan alleen maar kostbare tijd."

GRENSCONFLICT

Als we naar de volgende stek koersen, zien we aan de andere kant van de vaargeul de Duitse kustwacht patrouilleren. Je zou over de Eems-Dollard zo naar Duitsland kunnen varen. "Officieel bevinden we ons nu zelfs op Duits grondgebied", zegt Tom. "Onze oosterburen zijn van mening dat de grens vlak voor de haven van Delfzijl loopt. Gelukkig is er een samenwerkingsverband waarin is afgesproken dat de grens zich in het midden van de vaargeul bevindt." En dat is maar goed ook, want in Duitsland gelden hele andere regels. "Lig je eenmaal aan de overkant in Duits water, dan heb je ineens allemaal vergunningen nodig", vertelt de zeevisser. "In Duitsland zijn ze veel strenger en moet je zelfs een examen afleggen voordat je mag vissen. In Nederland is dat gelukkig beter geregeld."

EVEN WACHTEN

Aangekomen op de nieuwe stek legt Tom de vier hengels weer verspreid in om zo veel mogelijk water af te dekken. "Over een half uur begint de kentering van het tij. Het stroomt al een stuk minder hard, zoals je ziet. Vaak gaan platvissen als schar dan azen." Hij is nog niet uitgesproken of de meest linker hengeltop tikt driftig op en neer. "Dat ziet eruit als wijting, dus dan moet je nog even wachten met binnendraaien. Ze knabbelen vaak aan het aas waardoor het even duurt voordat ze zichzelf haken", licht hij toe. Pas zodra de top even stilvalt en daarna weer gaat tikken, pakt hij de hengel uit de steun. De dader blijkt een mooie, maatse wijting te zijn. Daarna gaat het ineens hard. In een half uurtje vangen we meerdere wijtingen. Als de stroom er helemaal uit is, vallen ook de aanbeten weg. "Vandaag bleek het vlak voor de kentering van het tij de beste periode te zijn. Soms vang je juist met opkomend tij goed. Die onvoorspelbaarheid en variatie maken zeevissen zo leuk."



Stevig materiaal is een must vanwege de harde stroming.



Tom spoelt de onderlijnen die hij heeft gebruikt na iedere visdag af om het roesten van de haken tegen te gaan.

>> STEVIG MATERIAAL

Vanwege de harde stroming in de Eems heb je stevig materiaal nodig. Afhankelijk van de stroomsnelheid vis je met 150 tot 250 gram werpgewicht. Dat vraagt om stevige hengels en goede molens. Daarop spoelt Tom 30 ponds gevlochten lijn. "Nylon kan ook, maar dat is dikker en heeft meer weerstand in het water." Opmerkelijk genoeg vist Tom zonder voorslag. "Hoe meer knopen in je lijn, hoe meer troep er achter kan blijven hangen", verklaart hij zijn keuze. Zijn onderlijnen maakt hij van 50-ponds shockleader met daaraan stevige spiraal-afhouders van 10 tot 15 centimeter lang. De korte zijlijntjes maakt hij van 13,6 kg amnesia. Tot slot tipt hij om bij thuiskomst altijd je onderlijnen af te spoelen met zoet water. "Anders ga je op den duur gegarandeerd vis missen doordat haken gaan roesten. Die moeten vlijmscherp zijn. Blijkt bij controle dat dit niet meer het geval is, dan vervang ik de haak."